T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 03 Ekim 2022
Sayı : 2346

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. Candan YÜCEER
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	**Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor**	
Tarih: **10 Ekim 2022**		Esas No: **2/4625**

T.B.M.M. ★ CUMHURİYET HALK PARTİSİ CHP 1923 GRUP BAŞKANLIĞI

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIĞI
03 Ekim 2022
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
03 Ekim 2022
No: 608803

GENEL GEREKÇE

Eğitim politikaları, kalkınmanın ve ülkelerin geleceğe taşınmasının temel anahtarıdır. Bütün dünyada devletler; çağı yakalayan, dünyada bilgide rekabet edebilen nesillerin yetişmesi için kendi genç nüfuslarına yatırım yapmaktadır.

Dünyadaki gelir eşitsizliğinden ciddi bir biçimde etkilen eğitim, devletleri özel girişimler karşısında da bir dizi tedbir almaya sevk etmektedir. Yarı kamusal hizmet olarak ele alınan eğitim bu niteliğiyle devlete de birtakım görevler yüklemektedir. Bu çerçevede eğitim hakkı Anayasamızda detaylı bir şekilde ele alınmaktadır ve sosyal devlete vurgu yapılmaktadır. Anayasamızın 42. Maddesinde eğitim hakkı kapsamında devletin alacağı tedbirler ve yardımlar şu hükümle düzenlenmektedir: "...Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar."

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun (TÜRK-İŞ) Ağustos ayı raporuna göre Türkiye'de dört kişilik bir ailenin açlık sınırı 6 bin 890 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 22 bin 442 TL'ye yükselmiştir. TÜİK, 2022 yılı Ağustos enflasyonunun aylık bazda yüzde 1,46, yıllık bazda yüzde 80,21 arttığını açıklamıştır. Enflasyon Araştırma Grubu (ENAG) ise Ağustos ayında enflasyonun aylık bazda yüzde 5,86, yıllık bazda yüzde 181,37 oranında arttığını duyurmuştur.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2021 yılı verilerine göre, 2021 yılında 5 milyon 903 bin 515 hane sosyal yardımlardan faydalanmıştır. Bu hanelerden 2 milyon 476 bin 457 hane düzenli yardım, 5 milyon 276 bin 998 hane süreli yardım almıştır. 1 milyon 849 bin 940 hane ise hem düzenli hem de süreli yardımlardan faydalanmıştır. İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu üyesi Dr. Güray Kılıç ve Dr. Ergün Demir'in Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 2019-2020-2021 faaliyet raporlarından derlediği "Türkiye'de Rakamlarla Yoksulluk, Muhtaçlık Durumu/ Sosyal Yardımlar 2021" araştırmasına göre, Türkiye'de aralarında yaşlıların, engellilerin, gençlerin, çocukların da olduğu 27 milyonu aşkın kişi sosyal yardım almıştır. Kısacası ülkemizdeki her 4 kişiden en az 1'i sosyal yardıma muhtaç durumdadır.

Bu veriler ışığında yoksulluk sarmalının toplumun her kesimini derinden etkilediği açıktır. Çocuklar ise derinleşen yoksulluktan en fazla zarar gören gruptur. Türkiye çocuk yoksulluğunun en ağır yaşandığı ülkelerden biridir. OECD ülkeleri arasında yüzde 24,6 çocuk yoksulluğu oranı ile OECD ortalamasının (yüzde 12,4) çok üstüne çıkmaktadır. Yoksulluğun artışı çocukların gelişimsel dönemlerini olumsuz etkilemekte, onları fiziksel, ruhsal ve bedensel olarak daha geri bir noktada tutmaktadır.

Çocukların yaşadığı maddi yoksulluğun doğurduğu en ciddi sorunlardan biri hiç şüphesiz beslenme bozukluğu ve beraberinde gelen sağlık sorunlarıdır. Çocukluk çağlarında yaşanan sağlık sorunları çocuğun eğitim de dahil tüm yaşamını etkilemek ile kalmamakta, aynı zamanda ileriki yaşlarında da beslenme bozukluğuna dayalı kronik hastalıkların oluşmasına sebep olmaktadır. Yoksul çocuklarda kronik hastalıklar artabildiği gibi, aile yoksullaştıkça çocukların sağlık durumları da kötüye gidebilmektedir. Bunun beslenme ile yakın ilişkisi vardır. Yeterli gıdaya ulaşamayan çocukların gelişimleri ile ilgili ortaya çıkan sorunlar yanında, genel sağlık durumları da kötüleşebilmektedir. Kötü ev koşulları, sağlık hizmetlerine erişimdeki sıkıntılar gibi yoksulluğunun getirdiği diğer koşullar da bu durumu pekiştirir niteliktedir.

Dünya Sağlık Örgütünün Health Policy for Children and Adolescence (HBSC) raporuna göre Türkiye 11-15 yaş çocukların sağlık şikâyetlerinin (baş ağrısı, karın ağrısı, yorgun ve sinirli hissetme, endişeli hissetme, uyku bozukluğu, baş dönmesi) en yüksek olduğu ülkedir. 11 yaş erkeklerin yüzde 54'ü, kızların ise yüzde 67'si bir haftada birden fazla sağlık şikâyetlerinin olduğunu söylemektedir. 13 yaşta ise bu rakam kızlar için yüzde 76'ya, erkekler için yüzde 56'ya çıkmaktadır. Diğer yandan aynı rapora göre ailenin gelir durumu düştükçe çocukların sağlık şikâyetleri artmaktadır. Rapor bu durumun çok çeşitli faktörlere dayanabileceğini vurgulamaktadır ki bu faktörlerden biri gıda yoksulluğu olarak ortaya konmaktadır.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANLIĞI 1923

Dünyanın çeşitli ülkelerinde okullarda ücretsiz öğle yemeği programı uygulanmaktadır. Bu programların çocukların okulla etkileşimlerine olumlu katkılar sağladığı, çocuklarda yoksulluğa bağlı okulu terk etme sorununu önlemede etkili olduğu ve çocuk refahının artmasına katkı sağlayacağı belirtilmektedir.

Öte yandan ülkemizde her geçen gün etkisini artıran ekonomik krizin etkisi okul çağındaki çocuklarımız üzerindeki etkisi gün geçtikçe ağırlaşmaktadır. Bu çerçevede Öğrenci Veli Derneği'nin açıklamasına göre, okullarda suya ayıracak harçlığı olmayan çocuklar sağlıksız koşullarda tuvaletlerden su içmek zorunda kalmaktadır. Öğrencilerin bir kısmı okula gelirken yanlarında 500 ml – 1 litre civarında su getirse de bu miktar günlük sıvı tüketim miktarının çok altındadır.

Bu çerçevede, verdiğim kanun teklifiyle sosyal devlet ilkesinin bir gereği olarak öğrencilerin temel gereksinimi olan beslenme ve su ihtiyaçlarının Devlet tarafından ücretsiz olarak karşılanması ve aile bütçelerindeki yükün azaltılması amaçlanmıştır.

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
CHP
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Resmi tüm örgün eğitim kurumlarında eğitim öğretim gören öğrencilere ve eğitim çalışanlarına ücretsiz öğle yemeği ve içme suyu verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ CHP 1923 GRUP BAŞKANLIĞI

MİLLİ EĞİTİM TEMEL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 2 – Her düzeyde resmi örgün eğitim öğretim yapan eğitim kurumlarında, öğrencilere ve eğitim çalışanlarına ücretsiz öğle yemeği ve içme suyu verilir. Yemek ücreti ve içme suyu ücreti Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır."

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANLIĞI CHP 1923